

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobkyně: **M. K.**

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2021, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně byla od roku 2020 příjemcem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně. Rozhodnutím ze dne 17. 8. 2021 žalovaná snížila žalobkyni výši invalidního důchodu s účinností od 18. 9. 2021 na první stupeň. Proti rozhodnutí podala žalobkyně námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 11. 2021 identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) zamítla a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí odkázala na posudky OSSZ Karviná ze dne 27. 7. 2021 a žalované ze dne 29. 10. 2021, podle kterých poklesla míra pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 35 % a žalobkyně je tak invalidní toliko v prvním stupni.
2. Proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2021 podala žalobkyně ke Krajskému soudu v Ostravě včasnou žalobu (žaloba byla doručena soudu dne 18. 1. 2022), ve které navrhovala jeho zrušení a uložení povinnosti žalované znovu rozhodnout. V žalobě vyjádřila přesvědčení, že žalovaná rozhodla nesprávně, k žádnému zlepšení jejího zdravotního stavu nedošlo a posudky nezohlednily veškerou zdravotní dokumentaci. Posudkový lékař učinil závěr o tom, že žalobkyně již není invalidní ve třetím stupni, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav a k lékaři ani nebyla za účelem vyhotovení posudku přizvána. V této souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ads 186/2017-21, jehož část v žalobě citovala. Dále žalobkyně namítla, že posudky neobsahují pracovní rekomandaci ani vysvětlení toho, v čem má spočívat zlepšení jejího zdravotního stavu. Posudkový lékař podle žalobkyně nezohlednil její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k položce číslo 8, kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že se v jejím případě jedná o těžkou poruchu v hybnosti paže, samostatně není schopna vykonávat ani základní úkony jako je obléct se, umýt si vlasy, samostatně uvařit, samostatně se najíst, je odkázána na pomoc blízké osoby, a to i v základních, běžných a každodenních úkonech. Žalobkyně dále poukázala na to, že její pracovní pozice je manuální a pracovní schopnost není zachována. Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu není schopna zvedat a přenášet žádná břemena, nikoliv jen těžká. Navrhla, aby si soud vyžádal zdravotní dokumentaci ošetřujícího lékaře MUDr. K. H. vyslechl ošetřujícího lékaře MUDr. R.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. V písemném vyjádření uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 29. 10. 2021, podle kterého u žalobkyně poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost o 35 %. Posudek podle žalované splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, taktéž se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi a lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. S ohledem na žalobní námitky žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR a zdůraznila, že nelze přihlídnout ke zdravotní dokumentaci datované po datu vydání napadeného rozhodnutí.
4. Krajský soud po doplnění dokazování o posudek příslušné PK MPSV v Ostravě přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona

číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.

5. Ze správního (dávkového) spisu krajský soud zjistil, že podle posudku OSSZ Karviná ze dne 17. 8. 2020 poklesla míra pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu od 29. 6. 2020 o 70 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti byla v té době zjištěna reversní TEP (ze dne 29. 6. 2020) pravého ramenního kloubu. Uvedené zdravotní postižení kvalifikoval posudkový lékař podle kapitoly XV., oddílu B, položky 2c přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. (v textu rozsudku též „vyhláška o posuzování invalidity“) s mírou poklesu pracovní schopnosti 70 %. Platnost posudku byla stanovena do 8/2021. Podle následujícího posudku OSSZ Karviná ze dne 27. 7. 2021 byl rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně stav po reversní TEP pravého ramenního kloubu, toto postižení však bylo kvalifikováno již podle kapitoly XV., oddílu B, položky 2b přílohy téže vyhlášky s mírou poklesu pracovní schopnosti 35 %. Den změny stupně invalidity určila posudková lékařka na 27. 7. 2021. Podle posudkové lékařky došlo od posledního posouzení v srpnu 2020 (8/2020) k podstatnému zlepšení zdravotního stavu, což se předpokládalo, proto byla stanovena kontrola. Žalobkyně má zachovanou pracovní schopnost s využitím dosaženého vzdělání, znalostí a zkušeností, má zachovanou schopnost rekvalifikace, je schopna vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, posudková lékařka nepředpokládá zlepšení zdravotního stavu. V návaznosti na uvedený posudek rozhodla žalovaná dne 17. 8. 2021 o snížení výše invalidního důchodu žalobkyně s účinností od 18. 9. 2021 na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 8 407 Kč měsíčně. Proti rozhodnutí o snížení výše invalidního důchodu podala žalobkyně námitky, ve kterých nesouhlasila s rozhodnutím posudkové lékařky a požádala o přehodnocení svého zdravotního stavu. Vyjádřila přesvědčení, že pokles její pracovní schopnosti je na více než 35 %. Po podání námitek vypracovala lékařka žalované pro účely námitkového řízení nový posudek se shodným závěrem jak co do diagnózy a kvalifikace, tak ohledně míry poklesu pracovní schopnosti 35 % s tím, že posudkový závěr LPS Karviná ze dne 27. 7. 2021 lze potvrdit. Podle lékařky dochází od posledního posouzení k podstatnému zlepšení zdravotního stavu, žalobkyně je schopna vykonávat výdělečnou činnost s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, v menším rozsahu a intenzitě, je schopna vykonávat práci fyzicky lehkou, bez přetěžování horních končetin (např. zvedání a přenášení těžkých břemen) a bez nutnosti elevace paží nad horizontálu. Schopnost rekvalifikace je zachována. Z posudkového spisu krajský soud žádná samostatná zjištění významná pro věc nad rámec dávkového spisu neučinil.
6. Krajský soud doplnil v soudním řízení dokazování o posouzení zdravotního stavu žalobkyně příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Z jejího posudku ze dne 4. 5. 2022 ve spojení s protokoly o jednání ze dne 6. 4. 2022 a 4. 5. 2022 krajský soud zjistil, že komise zasedala ve složení předseda, další lékař z oboru ortopedie a tajemník, žalobkyně byla jednání komise, které se konalo dne 6. 4. 2022, přítomna, byla přešetřena přítomným lékařem (ortopédem) a vyslána na neurologické vyšetření včetně EMG ve fakultní nemocnici. Podle nalézací části posudku vycházela posudková komise mimo jiné ze zdravotnické dokumentace MUDr. H., z jejího nálezu ze dne 14. 7. 2021 a z lékařské zprávy MUDr. D. R. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně nebyla

k datu rozhodnutí ke dni 15. 11. 2021 schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu práce ani se střední zátěží pravé horní končetiny, s pravou rukou nad úrovní ramene, nebyla schopna zvedat a přenášet těžší břemena obouřuč a zejména vpravo. Pro ostatní zdravotní postižení nebyla schopna práce fyzicky náročné, v prostředí prašném a dráždivým cesty dýchací a kůži, v prostředí s agresivními alergeny, v prostředí vlhkém, s chemikáliemi, ve výškách a v riziku úrazu (dosud nejsou objektivizovány kolapsové stavy). Žalobkyně byla schopna práce fyzicky nenáročné, v tepelně stabilizovaném prostředí, s výše uvedeným omezením. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byl stav po implantaci endoprotézy pravého ramenního kloubu ze dne 29. 6. 2021 s tím, že uvedené postižení komise podřadila pod kapitolu XV., oddíl B., položku 2, písm. b), kdy ze zde stanoveného rozmezí 25 % - 35 % určila míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici 35 %, kterou dále navýšila o 5 procentních bodů s přihlédnutím k ostatním zdravotním postižením na celkových 40 %. Nejedná se o stav podle písm. c), protože se nejedná o těžkou poruchu s uvolňováním implantátu ani se zánětlivými komplikacemi. Změna stupně invalidity proti roku 2020 byla zapříčiněna dohobením po implantaci endoprotézy pravého ramenního kloubu, žalobkyně je schopna výdělečné činnosti za výše uvedených podmínek.

7. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalované, kterým byl žalobkyni snížen invalidní důchod z dosavadního třetího stupně na první (resp. rozhodnutí o námitkách žalobkyně).
8. Podle § 38 písm. a) zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“) má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Podle § 39 odst. 2 téhož zákona je pojištěnec invalidní, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
10. Z podmínek pro nárok na invalidní důchod a jeho výši stanovených v § 38 a § 39 zákona o důchodovém pojištění byl v přezkoumávaném správním řízení veden spor výhradně ohledně stupně invalidity žalobkyně. Takový závěr je vázán na posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti žadatele z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, což je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud ani žalovaná potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k subjektům, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely správního řízení jsou těmito subjekty ze zákona okresní správa sociálního zabezpečení a žalovaná (§ 8 odst. 1 a 9 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění pak posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 téhož zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Jednotlivé posudky, včetně posudku PK MPSV doplněného pro účely soudního řízení, pak

správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá právě posudek PK MPSV zpravidla důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. V tomto směru je podstatné, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které žalobkyně namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti diagnózy. Samotný posudkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti přitom musí vycházet z pravidel nastavených vyhláškou o posuzování invalidity a její přílohy. Podstatné v tomto směru je, zda zdravotní postižení posuzované je takové povahy, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Toto rozhodující zdravotní postižení se pak podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k uvedené vyhlášce. Posudkový lékař (komise) pak stanoví míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, případně posoudí možnosti snížení či zvýšení hranic stanoveného rozpětí podle § 3 a § 4 předmětné vyhlášky. Budiž přitom zdůrazněno, že posouzení podřazení zdravotního stavu žadatele pod korespondující ustanovení vyhlášky (její přílohy), tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise, ledaže by se jednalo o zcela evidentní, i laikovi zřejmou vadu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013 č. j. 6 Ads 11/2013-20 nebo ze dne 12. 6. 2014 č. j. 9 Ads 9/2014-23).

11. V přezkoumávané věci nebylo v zásadě sporné, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně jsou její zdravotní potíže s pravým ramenním kloubem. Stěžejní otázkou je, zda se ke dni vydání napadeného rozhodnutí jednalo o středně těžkou poruchu, s poruchou motorických funkcí, svalovými atrofiemi, podstatným omezením hybnosti v kloubu a omezením některých denních aktivit s ohledem na dominanci končetiny [položka 2b), procentní rozpětí 25 % - 35 %] nebo o těžkou poruchu, uvolňování, zánětlivé komplikace, těžké poruchy hybnosti paže [položka 2c), procentní rozpětí 50 % - 70 %]. Předmětné zdravotní postižení žalobkyně bylo sice v červnu 2020 posouzeno jako těžké (položka 2c) s mírou poklesu pracovní schopnosti 70 %, stalo se tak však bezprostředně po reversní totální endoprotéze z 29. 6. 2020 v době, kdy žalobkyně nebyla schopna pracovního zařazení a posudkový lékař omezil platnost posudku do srpna 2021. V následujících posudcích (včetně posudku PK MPSV) je již konstatováno podstatné zlepšení zdravotního stavu. Samotný posudek PK MPSV pak obsahuje podle přesvědčení krajského soudu veškeré povinné náležitosti, včetně pracovní rekomandace a stručného zdůvodnění změny stupně invalidity oproti posudku z června 2020 (obě náležitosti ostatně obsahovaly již posudky OSSZ a žalované, proto žalobní námitky nejsou v tomto směru důvodné). Posudková komise se rovněž zabývala dalšími zdravotními omezeními žalobkyně a navýšila z toho důvodu horní hranici určenou podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně o 5

procentních bodů. Nutno dodat, že podle aktuální právní úpravy lze další zdravotní omezení (vedle toho, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu) zohlednit při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti pouze navýšením horní hranice maximálně o 10 procentních bodů (§ 3 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity) a i v případě, že by bylo zohledněno maximální navýšení, činila by míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 45 %, což by nemělo na konečný závěr o stupni invalidity vliv.

12. Pokud jde o další námitky a důkazní návrhy, tak žalobkyně nespecifikovala, která část zdravotní dokumentace nebyla v posudcích zohledněna a dokumentace MUDr. H., na kterou žalobkyně v žalobě odkazovala, podkladem pro posudkovou komisi byla. I kdyby bylo možno posudkovým lékařům okresní správy a žalované vytknout, že žalobkyni osobně nevyšetřili, tak toto pochybení bylo napraveno při posouzení posudkovou komisí, která již při zasedání 6. 4. 2022 žalobkyni vyšetřila (resp. člen komise - ortopéd) a současně odeslala žalobkyni na neurologické vyšetření. MUDr. R. soud nevyslechl, protože odborné názory na věc soud nezjišťuje prostřednictvím svědeckých výpovědí lékařů, ale z posudků posudkové komise MPSV a ve zcela výjimečných případech (které v posuzované věci nenastaly) taky znalce. Za podstatné v tomto směru považuje krajský soud, že posudková komise měla k dispozici lékařskou zprávu tohoto lékaře ze dne 26. 11. 2021. Nově předložený posudek MUDr. R. ze dne 17. 5. 2022 je pak z doby téměř půl roku po vydání napadeného rozhodnutí, ale ani z něj se nepodává žádný zjevný (laickým pohledem) rozpor s posudkovým závěrem PK MPSV. Jak již krajský soud uvedl výše, tak pro rozhodnutí soudu jsou rozhodující posudkové závěry, především pak posudek PK MPSV, pokud ob stojí z hlediska úplnosti a přesvědčivosti, což bylo v nyní souzené věci splněno. Za dané důkazní situace krajský soud uzavírá, že závěr žalované o změně stupně invalidity žalobkyně na první stupeň od 17. 7. 2021 byl v řízení potvrzen jako správný a správné je tak také navazující rozhodnutí o snížení invalidního důchodu od 18. 9. 2021 na vyšší odpovídající invaliditě prvního stupně; žalobní námitky proto důvodné nejsou.
13. Protože krajský soud v napadeném rozhodnutí nebo v řízení předcházejícím jeho vydání neshledal ani žádnou vadu s negativním vlivem na zákonnost rozhodnutí, ke které by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
14. Krajský soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v řízení neúspěšná žalobkyně takové právo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá a ani procesně úspěšné žalované jej v tomto typu řízení nelze podle § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. května 2022

[Zadejte text.]

JUDr. Martin Láníček

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.